

O MAGIU

Îl știm pe Mihail Sadoveanu, toți, cititori și scriitori, *clasic al literaturii noastre*. Așa-i dintotdeauna, pentru generația mea; dintotdeauna, parcă, și pentru generația lui.

A intuit încă din anii uceniciei răspunderile grave și temeiul dintii al muncii artistice: *umiliții și ofensații vieții* — spunea — *mi-au transmis depozitul sufletului lor*. A intuit, ca izvor și început al oricărei arte, tezaurul experienței de viață a poporului muncitor, al experienței dobândite în lupta contra asupririi, contra răului, contra nefericirii și viciului. A intuit, ca rost și țel al artei, împărtășirea concluziilor acestei experiențe a poporului prin imagini artistice vii, pline de optimism, în stare să lumineze oamenii — folosind chiar vorbele sale — *drumul lung și dramatic spre fericirea viitorului*.

A străbătut *dramaticul drum, neabătut* — pînă la înțelegerea necesității revoluției socialiste, pînă la victoria deplină a socialismului în țara noastră; pînă în zilele acestea, cînd viitorul altădată abia întrezărit devine prezent — și înfăptuirea visatei fericiri ne devine sarcină concretă, științifică.

Acum zece ani, vorbind în numele tuturor generațiilor active în construirea socialismului, scria — cu gîndul la vremea de după înfăptuirea cincinalelor dintii: „...am crezut în îmbunătățirea și prefacerea lumii prin socialism și am biruit!”

Într-o operă genial împlinită — titanică prin forță artistică, prin profunzime, prin vastitatea și prin influențele multilaterale pe care le exercită —, Mihail Sadoveanu a dat expresie artistică uriașului drum istoric străbătut de poporul nostru în deceniile acestui mare veac al împlinirilor.

Cărțile lui, personalitatea lui au contribuit mult la continuitatea și dezvoltarea curentului realist în literatură, în artă, în cultura noastră. Au contribuit la stăvilirea influențelor decadente, promovate în anii dominației burghezo-moșierești pe toate căile oficiale.

A vrut să fie încă din anii tinereții — cum singur spunea — *sol neobosit în poporul neglijat*.

Sol în popor al culturii progresiste. Și nu doar prin cărți, nu doar prin operă. Mulți ani, a străbătut cu pasul și căruța mai toate așezările țării; ades, în sate pe-atunci fără școli și fără știutori de carte, a citit, cu neasemuita-i artă, din povestirile proprii, dintr-ale înaintașilor, dintr-ale marilor maeștri din literatura universală. În anii din urmă, a rămas mai departe marele povestitor al oricărei case, ascultat la radio în emisiuni cu milioane de ascultători.

Sol neobosit în cultură, al înțelepciunii, vieții și aspirațiilor poporului: cărțile lui Sadoveanu au fost, sînt și rămîn un strălucit manual artistic închinat sufletului poporului nostru, istoriei, naturii, folclorului și limbii românești.

A purtat neobosit solia chemărilor către un viitor mai bun, mai drept, mai frumos — și, cu opera anilor de după eliberarea țării, dînd exemplu de asimilare creatoare a învățăturilor și îndrumării partidului, a tăiat în literatură și artă noastră drumuri noi, sub semnul realismului socialist.

S-a denumit cîndva *urmaș al generațiilor suferinței*. A fost în același timp contemporan activ, neobosit și înțelept, cu loc fruntaș în lupta generațiilor sortite de istorie să străbată, pe meleagurile noastre, pașii hotărîtori în asaltul comunist pentru curmarea suferinței, pentru întronarea pe pămînt a păcii și fericirii.

Opera lui e contopită de mult cu viața mare și veșnică a poporului — care o duce cu sine peste veacuri.

